

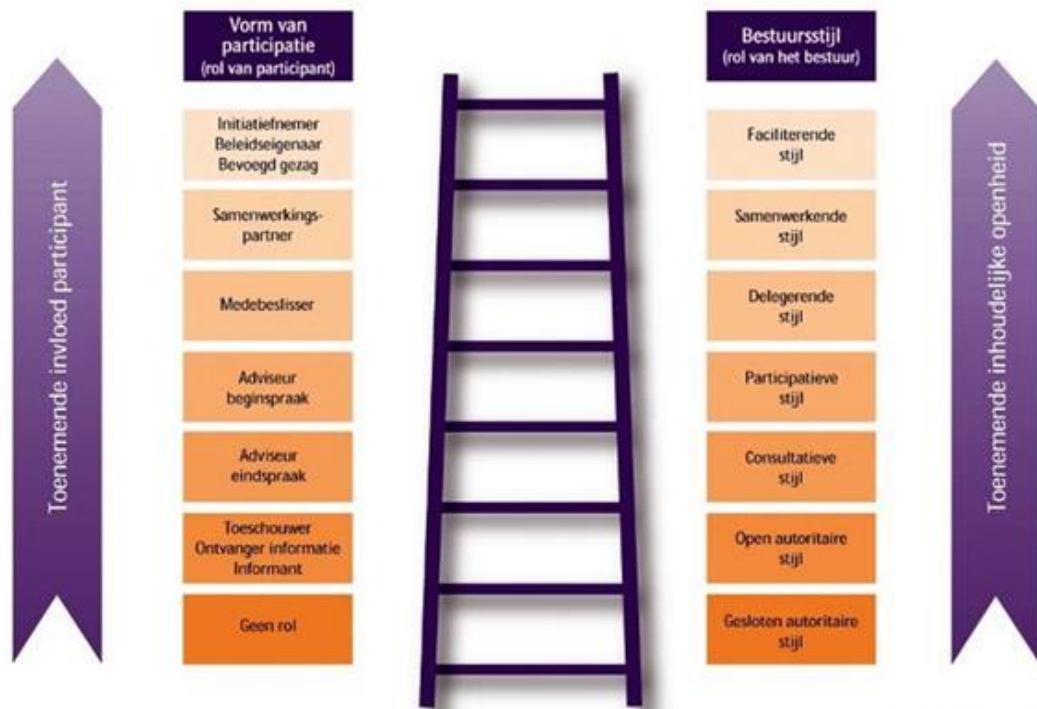
Participatieplan omgevingsvisie Flevoland

#3223038

1. Inleiding

In deze notitie staat de omschreven hoe de provincie het participatie-traject gaat vormgeven om te komen tot een nieuwe omgevingsvisie. In de provinciale omgevingsvisie legt de provincie haar ambities en beleidsdoelen voor de leefomgeving vast voor de lange termijn (het jaar 2050 met een doorkijk naar het jaar 2100). In 2017 is de huidige Omgevingsvisie FlevolandStraks door Provinciale Staten vastgesteld. Sindsdien spelen nieuwe grote opgaven en transities in Flevoland, en daarom is er behoefte aan een nieuwe omgevingsvisie.

De provincie Flevoland wil deze omgevingsvisie samen met de mede-overheden, maatschappelijke partners, ondernemers en inwoners gaan maken. In dit participatieplan schetsen we hoe we dit proces gaan vormgeven.

Model Partners & Präpper <https://www.partnersenproppersolutions.nl/Werkwijze>

2. Waarom participatie?

2.1 Coalitieakkoord en Ontwerp Participatiebeleid

Participatie is één van de belangrijkste pijlers in het Coalitieakkoord 2023-2027 'Toekomst voor het nieuwe land – Van, voor en door Flevoland'. Provinciale Staten willen 'inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden betrekken bij wat we doen, zowel in de keuzes als in de uitvoering'. Op deze wijze willen ze politiek dichterbij de burger brengen en het vertrouwen in het bestuur herstellen. Een actieve houding is cruciaal.

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet van kracht. In deze wet zijn alle wetten voor de leefomgeving gebundeld. Nieuw is dat de wet vraagt om rekening te houden met de wensen uit de samenleving en ook uitgaat van samenwerking met alle betrokken partijen. In 2023 hebben Provinciale Staten het Ontwerp Participatiebeleid vastgesteld. Het beleid schrijft voor dat bij initiatieven van de provincie, een eenduidig stappenplan wordt afgevoerd. In de stappenplan per onderwerp helder omschreven worden of en zo ja, welke Flevolandse partijen tijdig en op passende wijze worden betrokken bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid en welke rol de Flevolandse partijen hebben.

2.2 Participatiedoel

Doel van de participatie is tweeledig:

1. de nieuwe omgevingsvisie sluit goed aan op wat er in Flevoland nodig, wenselijk en mogelijk is. De medeoverheden, maatschappelijke organisaties, ondernemers en inwoners kennen de provincie en de samenleving van Flevoland goed. Met hun kennis en ervaring kunnen zij actief bijdragen
2. de nieuwe omgevingsvisie is, mede door de inbreng vanuit de samenleving, een breed gedragen instrument voor ruimtelijke en beleidsmatige keuzes.

2.3 Doelgroepen

In hoofdlijnen onderscheiden we in de participatie-aanpak de volgende doelgroepen:

- Inwoners
- Maatschappelijke organisaties
- Ondernemers
- Medeoverheden

Deze doelgroepen hebben verschillende belangen en bevoegdheden en worden daarom ook op verschillende manieren betrokken bij het proces. Bij de participatie wordt waar mogelijk gebruik gemaakt van bestaande overlegstructuren.

Voor de participatie van de omgevingsvisie maken we gebruik van drie treden van participatie:

- Adviseren: meepraten
- Consulteren: meedenken
- Informeren: meeweten

Door deze niveaus van participatie te kiezen, blijft de besluitvorming (beslissen) voor de omgevingsvisie bij Provinciale Staten liggen.

3. Participatieaanpak

Dit participatieplan schetst de participatieaanpak op hoofdlijnen, waarbij we een onderscheid maken in wettelijke participatie en niet-wettelijke participatie. Een intern integratieteam zorgt dat de opbrengsten van de participatie worden gewogen en geprioriteerd en op de juiste wijze worden betrokken bij het opstellen van de omgevingsvisie.

Provinciale Staten zijn via diverse beeldvormende rondes in de gelegenheid om mee te denken en mee te doen in het proces om te komen tot een nieuwe omgevingsvisie. Dit wordt hier buiten beschouwing gelaten. Ook worden intern diverse ambtelijke bijeenkomsten georganiseerd, om de inhoud integraal en toekomstgericht te bespreken. Ook dit wordt in deze participatie-aanpak buiten beschouwing gelaten.

3.1. Wettelijke participatie

De wet schrijft een aantal verplichte participatiemomenten voor die moeten voldoen aan een vaste vorm. Voor een omgevingsvisie die kaderstellend is voor ontwikkelingen in de provincie is het verplicht onderzoek te doen naar de impact van de plannen op het milieu; de zogenoemde Milieu Effect Rapportage (m.e.r.). Omdat de provincie kiest voor een brede scope voor de omgevingsvisie wordt gekozen om onderzoek te doen naar de omgevingseffecten. Dit heet een Omgevingseffect Rapportage (o.e.r.). Aan het begin van het omgevingsvisieproces wordt daarom een ontwerp Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) opgesteld waarin wordt aangegeven wat onderzocht gaat worden (scope en reikwijdte). Deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau wordt zes weken ter inzage gelegd. Belanghebbenden kunnen reageren op deze notitie via een zienswijze.

Het Omgevingseffectrapport (OER) wordt gebruikt bij het maken van keuzes in de omgevingsvisie. Aan het einde van het proces wordt de ontwerp-omgevingsvisie samen met de Omgevingseffect Rapport ter inzage gelegd.

3.2 Niet-wettelijke participatie

Naast de wettelijke participatiemomenten is er de niet-wettelijke participatie die geen vaste vormen en voorschriften kent. Wel hanteren we de uitgangspunten zoals beschreven in het Ontwerp Participatiebeleid van de Provincie Flevoland (december 2023):

Het opstellen van de omgevingsvisie is een proces dat verschillende fasen kent. Iedere fase bouwt voort op de kennis en inzichten die in de fase ervoor zijn opgedaan (iteratief en adaptief). Dat geldt ook voor het participatietraject. We gaan een mix van verschillende participatielijnen inzetten. Per fase wordt die mix nader bepaald en ingevuld, voortbouwend op de opbrengsten van de fase ervoor. We onderscheiden de volgende participatielijnen:

Participatielijijn 1: Benutten opbrengsten van reeds uitgevoerde participatie-trajecten

In deze primair interne participatielijijn brengen we de bruikbare informatie uit eerdere participatie trajecten bijeen. Het gaat dan om trajecten zoals de Strategische Agenda Flevoland (SAF), 'Flevoland2050, welkom in de toekomst' en andere participatietrajecten die zijn uitgevoerd ten behoeve van het ontwikkelen van nieuw provinciaal beleid.

Participatielijijn 2: Gebiedsgerichte participatie met inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers

Om grotere groepen inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties te betrekken bij de totstandkoming van de nieuwe omgevingsvisie, kan gedacht worden aan enkele gebiedsbijeenkomsten in bijvoorbeeld Noordoostpolder, Oostelijk Flevoland en Zuidelijk Flevoland.

Participatielijijn 3: Straatinterviews

Door straatinterviews kan gericht worden doorgevraagd over bepaalde thema's of gebieden met specifieke doelgroepen. Deze vorm kan ook worden ingezet om inwoners te betrekken die anders moeilijker te bereiken zijn.

Participatielijijn 4. Verdiepende gesprekken met maatschappelijke organisaties en ondernemers

Door verdiepende gesprekken en themabijeenkomsten kan gericht worden doorgevraagd over bepaalde thema's of gebieden met maatschappelijke organisaties en ondernemers. We zoeken daarbij samenwerking met onze uitvoeringsorganisaties, zoals Horizon en Flever en sluiten zo veel als mogelijk aan bij al bestaande netwerken en structuren in de Flevolandse samenleving. Zo is bijvoorbeeld de Regiodag van de Strategische Agenda Flevoland een logische plek om ruimte te bieden aan brede en verdiepende participatie voor de Omgevingsvisie Flevoland.

Participatielijijn 5: Verdiepende gesprekken met medeoverheden

Participatie met Flevolandse gemeenten en waterschap vindt onder andere plaats via inhoudelijk verdiepende gesprekken. Deze gesprekken met medeoverheden vinden nu al plaats via onder meer ambtelijke overleggen, speciale bijeenkomsten, thematafels etc. Ook met het rijk vinden al inhoudelijke gesprekken plaats, over bijvoorbeeld het ruimtelijk voorstel en de SAF. De gesprekken met medeoverheden worden uiteraard gecontinueerd en inhoudelijk geladen met onderwerpen die per fase nader worden bepaald. In deze gesprekken willen we ook nadrukkelijk stilstaan bij wat gemeenten hebben opgehaald in de samenleving tijdens het opstellen van hun eigen gemeentelijke omgevingsvisie.

Participatielijijn 6: Online participatie

Via online participatie krijgt een bredere en grotere doelgroep op een laagdrempelige manier de mogelijkheid om met ons mee te denken over de toekomst van Flevoland. Ook kan online participatie ingezet worden om juist een specifieke doelgroep te benaderen. We zoeken naar nieuwe innovatieve methoden om deze meningen te peilen. Een digitale zuil/praatpaal/babbelbox zoals de provincie Noord-Brabant gebruikt wordt bijvoorbeeld nader onderzocht.

4. Gefaseerde participatie-aanpak op hoofdlijnen

In dit hoofdstuk schetsen we op hoofdlijnen welke participatie in de loop van het proces wenselijk is. De hieronder geschetste aanpak is te beschouwen als een minimum-variant. Omdat we op voorhand niet precies weten wat we in iedere fase ophalen aan vraagstukken, uitdagingen en opgaven, gaan we later per fase nader bepalen welke vraagstukken we willen voorleggen, aan wie en op welke wijze. We kijken hierbij nadrukkelijk hoe we kunnen aansluiten op mensen die minder makkelijk te bereiken zijn voor de provincie.

Flexibiliteit is nodig om nieuwe inzichten en opgedane kennis mee te nemen in de volgende fase. Doordat we de participatie-aanpak deels flexibel en adaptief vormgeven, kan het betekenen dat we langer stil moeten staan bij bepaalde thema's, uitdagingen of onderwerpen. En indien nodig worden uiteraard in iedere fase doelgroepen benaderd die noodzakelijk zijn om de vragen die in die fase opkomen, te beantwoorden. Dat alles kan betekenen dat er meer tijd nodig is en de tijdplanning daardoor in het geding komt.

Fase 1 Verkenningfase 'Maatschappelijke & provinciale opgaven' (start januari 2024) en Notitie Reikwijdte en Detailniveau

In deze fase gaan we het bestaande beleid analyseren en de resultaten ophalen van reeds uitgevoerde participatietrajecten. Dit is een ambtelijk proces dat input levert voor de volgende fasen (scenario's en keuzedocument).

In deze fase wordt ook de NRD ter inzage gelegd. De externe participatie in deze fase heeft betrekking op de NRD.

Doelgroep	Medeoverheden	Maatschappelijke organisaties	Ondernemers	Inwoners
Participatie ladder	Informeren en consulteren Adviseren: verkennen opgaven	Informeren en consulteren	Informeren en consulteren	Informeren en consulteren
Uitvoering	Zienswijzen concept-NRD Verdiepende gesprekken	Zienswijzen concept-NRD	Zienswijzen concept-NRD	Zienswijzen concept-NRD

Fase 2 Scenario-fase (april 2024 – september 2024)

In de tweede fase willen we het gesprek voeren over de gewenste toekomst van Flevoland. Dit willen we doen aan de hand van verschillende toekomstscenario's. In deze fase worden vier scenario's (kaartbeelden en tekst) samengesteld, mede op basis van de opbrengsten van fase 1. Bij de totstandkoming van de scenario's hebben medeoverheden een adviserende rol.

Vervolgens wordt aan een veel bredere groep de mogelijkheid geboden om op de toekomstscenario's te reflecteren.

Doelgroep	Medeoverheden	Maatschappelijke organisaties	Ondernemers	Inwoners
Participatie ladder	Adviseren: opbouwen scenario's. Consulteren: reflecteren op scenario's	Consulteren: reflecteren op toekomstscenario's	Consulteren: reflecteren op toekomstscenario's	Consulteren: reflecteren op toekomstscenario's

Uitvoering	Gebiedsgerichte participatie	Gebiedsgerichte participatie	Gebiedsgerichte participatie	Gebiedsgerichte participatie
	Verdiepende gesprekken	Verdiepende gesprekken	Verdiepende gesprekken	Straatinterviews Online participatie

Fase 3 Keuzedocument (september 2024 - februari 2025)

In de derde fase worden de mogelijke keuzes met betrekking tot de leefomgeving in beeld gebracht. Het gaat dan om keuzes hoe de toekomst van Flevoland eruit zou moeten zien en welke sturende keuzes met betrekking tot de leefomgeving dan nodig zijn. De resultaten van de OER worden daarbij gebruikt. Daarnaast willen we gericht gesprekken aangaan met deskundigen over specifieke thema's, of juist gebiedsgericht over specifieke ruimtelijke vraagstukken of transitiepaden. Een optie in deze fase is om via online participatie een aantal keuzes ook aan een brede groep inwoners voor te leggen.

Doelgroep	Medeoverheden	Maatschappelijke organisaties	Ondernemers	Inwoners
Participatie ladder	Adviseren, consulteren	Adviseren, consulteren	Adviseren, consulteren	Adviseren, consulteren
Uitvoering	Gebiedsgerichte participatie	Gebiedsgerichte participatie	Gebiedsgerichte participatie	Gebiedsgerichte participatie
	Verdiepende gesprekken	Verdiepende gesprekken Online participatie	Verdiepende gesprekken Online participatie	Straatinterviews Online participatie

Fase 4 Ontwerp omgevingsvisie (maart 2025 – juni 2025), incl OER

De laatste fase is weer een formele, wettelijk verplichte fase. De ontwerp-omgevingsvisie zal samen met het Omgevingseffectrapport ter inzage worden gelegd, zodat Provinciale Staten deze reacties kunnen meewegen met de uiteindelijke besluitvorming.

Doelgroep	medeoverheden	Maatschappelijke organisaties	Ondernemers	Inwoners
participatief ladder	Informeren, consulteren	Informeren, consulteren	Informeren, consulteren	Informeren, consulteren
Uitvoering	Zienswijzen OER	Zienswijzen OER	Zienswijzen OER	Zienswijzen OER
	Zienswijzen omgevingsvisie	Zienswijzen omgevingsvisie	Zienswijzen omgevingsvisie	Zienswijzen omgevingsvisie

Participatie in één overzicht

Fase	Periode	Waarom	Wat	Wie	Hoe
Fase 1	Start vanaf januari 2024	Verkennen opgaven	- Adviseren	- Intern - Medeoverheden	- Benutten reeds uitgevoerde participatie - Verdiepende gesprekken met medeoverheden
		Reageren op Concept-NRD	- Informeren - Consulteren	- Medeoverheden - Maatschappelijke organisaties - Ondernemers - Inwoners	- Zienswijzen concept-NRD (open)
Fase 2	April-juni 2024	Samenstellen toekomstscenario's	- Adviseren	- Medeoverheden	- Verdiepende gesprekken met medeoverheden
	juni – september 2024	Reflecteren op toekomstscenario's	- Consulteren	- Medeoverheden - Maatschappelijke organisaties - Ondernemers - Inwoners	- Gebiedsgerichte participatie - Verdiepende gesprekken met medeoverheden - Straatinterviews met inwoners - Verdiepende gesprekken met maatschappelijke organisaties en ondernemers - Online participatie (open)
Fase 3	September 2024 - februari 2025	Keuzemenu	- Adviseren - Consulteren	- Medeoverheden - Maatschappelijke organisaties - Ondernemers - Inwoners	- Gebiedsgerichte participatie - Verdiepende gesprekken met medeoverheden - Straatinterviews met inwoners - Verdiepende gesprekken met maatschappelijke organisaties en ondernemers - Online participatie (open)
Fase 4	Maart 2025 – juni 2025	- Concept-omgevingsvisie, - Concept-OER	- Informeren - Consulteren	- Medeoverheden - Maatschappelijke organisaties - Ondernemers - Inwoners	- Zienswijzen OER - Zienswijzen omgevingsvisie

5 Informatie en communicatie

Zonder goede informatievoorziening kan er geen participatie plaatsvinden. Aanvullend op het participatieplan wordt ook een communicatieplan uitgewerkt, waarbij we rekening houden met de verschillende doelgroepen. Hieronder enkele algemene voorbeelden van de te verwachten communicatie.

- Op de website van de provincie Flevoland kan iedereen belangrijke informatie over de omgevingsvisie lezen zoals de stand van zaken, tussenresultaten, berichtgeving, etc.
- Voor de wettelijk verplichte ter inzage legging zal melding worden gedaan via de formele kanalen (provinciaal blad, lokale kranten).
- Via social media en lokale media zullen we communiceren over bijvoorbeeld belangrijke mijlpalen, wettelijke participatiemomenten, oproepen aan doelgroepen.